

Dokument z posiedzenia

A9-0168/2021

18.5.2021

SPRAWOZDANIE

w sprawie polityki konkurencji – sprawozdanie roczne za 2020 r.
(2020/2223(INI))

Komisja Gospodarcza i Monetarna

Sprawozdawca: Johan Van Overtveldt

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI RYNKU WEWNĘTRZNEGO I OCHRONY KONSUMENTÓW	24
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ.....	32
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	33

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie polityki konkurencji – sprawozdanie roczne za 2020 r.
(2020/2223(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności art. 101–109,
- uwzględniając stosowne zasady, wytyczne, rezolucje, konsultacje społeczne, komunikaty i dokumenty Komisji dotyczące konkurencji,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 9 lipca 2020 r. dotyczące polityki konkurencji za rok 2019 (COM(2020)0302) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji opublikowany w tym samym dniu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji UE¹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 marca 2020 r. zatytułowany „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” (COM(2020)0102),
- uwzględniając komunikaty Komisji z dni 19 marca 2020 r., 4 kwietnia 2020 r., 13 maja 2020 r. i 2 lipca 2020 r. w sprawie tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 oraz późniejsze zmiany do nich²,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 września 2020 r. dotyczący wytycznych w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych po 2021 r. (C(2020)6400),
- uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi³,
- uwzględniając decyzję Komisji z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie braku sprzeciwu wobec przejścia Fitbit przez Google, z zastrzeżeniem pewnych warunków,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 24/2020 zatytułowane „Kontrole połączeń przedsiębiorstw i postępowania antymonopolowe w UE prowadzone przez Komisję – konieczne jest wzmocnienie nadzoru rynku”⁴,
- uwzględniając orędzie o stanie Unii Europejskiej ogłoszone dnia 16 września 2020 r.

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0158.

² https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:52020DC0253>

⁴ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_PL.pdf

przez przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen,

- uwzględniając odpowiedzi udzielone pisemnie i ustnie przez ówczesną kandydatkę na komisarza Margrethe Vestager w ramach wysłuchania w Parlamencie Europejskim w dniu 8 października 2019 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Europejskiej Sieci Konkurencji (ECN) z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie stosowania prawa konkurencji w czasie kryzysu wywołanego koronawirusem⁵,
- uwzględniając raport ekspertów wysokiego szczebla Komisji z dnia 4 kwietnia 2019 r. zatytułowany „Polityka konkurencji w erze cyfrowej”⁶,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie zatrudnienia, wzrostu i konkurencyjności,
- uwzględniając konkluzje z nadzwyczajnego posiedzenia Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 1–2 października 2020 r.,
- uwzględniając zawiadomienia Komisji dla zainteresowanych stron z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa i unijnych przepisów w obszarze konkurencji oraz z dnia 18 stycznia 2021 r. w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa i unijnych przepisów w obszarze pomocy państwa,
- uwzględniając badanie z grudnia 2020 r. opracowane przez Departament Tematyczny ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia Parlamentu Europejskiego pt. „Impact of state aid on competition and competitiveness during the COVID-19 pandemic: an early assessment” [Wpływ pomocy państwa na konkurencję i konkurencyjność w dobie pandemii COVID-19: ocena na wczesnym etapie],
- uwzględniając sprawozdanie Podkomisji Antymonopolowej w łonie Komisji Sądowniczej Izby Reprezentantów USA z dnia 6 października 2020 r. pt. „Investigation of Competition in the Digital Marketplace: Majority Staff Report and Recommendations” [Badanie konkurencji na rynku cyfrowym: raport większościowy i zalecenia]⁷,
- uwzględniając analizę przygotowaną przez Urząd ds. Konkurencji i Rynków Zjednoczonego Królestwa z dnia 19 stycznia 2021 r. pt. „Algorithms: How they can reduce competition and harm consumers” [Algorytmy: w jaki sposób mogą ograniczać konkurencję i być szkodliwe dla konsumentów],
- uwzględniając unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., zatwierdzony przez przywódców UE w grudniu 2020 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),

⁵ https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

⁶ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>

⁷ <https://int.nyt.com/data/documenttools/house-antitrust-report-on-big-tech/b2ec22cf340e1af1/full.pdf>

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2020 r. zatytułowany „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020)0098),
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0168/2021),
- A. mając na uwadze, że konkurencyjne rynki przynoszą konsumentom korzyści, zwłaszcza gdy wynikają one z niższych cen i szerszego wyboru produktów dobrej jakości; mając na uwadze, że unijna polityka konkurencji ma na celu utrzymanie otwartego charakteru gospodarki rynkowej umożliwiającej wolną, uczciwą i faktyczną konkurencję sprzyjającą efektywnemu przydziałowi zasobów i promowaniu innowacji, przy czym szczególną uwagę poświęca się potrzebom MŚP i stworzeniu równych warunków działania, z korzyścią dla wszystkich obywateli UE; mając na uwadze, że ten zasadniczy cel obowiązuje także w warunkach kryzysowych;
 - B. mając na uwadze, że Komisja szybko zareagowała na wybuch kryzysu związanego z COVID-19, przyjmując specjalne tymczasowe reguły konkurencji, by zaradzić poważnym zakłóceniom w europejskiej gospodarce;
 - C. mając na uwadze, że wyjątkowe i tymczasowe środki podejmowane w odpowiedzi na pandemię nie powinny przyjmować formy zachowań antykonkurencyjnych ani nie powinny być wykorzystywane przez przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji finansowej do uzyskania dodatkowej pomocy bez koniecznych i realnych planów restrukturyzacji;
 - D. mając na uwadze, że wszelką pomoc państwa należy obmyślać i udzielać jej w sposób odpowiedzialny pod względem gospodarczym i społecznym; mając na uwadze, że w dłuższej perspektywie polityka konkurencji powinna w skuteczny sposób stawiać czoła wyzwaniom społecznym, cyfrowym i środowiskowym oraz powinna być w pełni zgodna z priorytetami określonymi w Europejskim Zielonym Ładzie i z celami porozumienia paryskiego;
 - E. mając na uwadze, że inteligentne pogodzenie unijnych reguł konkurencji z polityką przemysłową, cyfrową, środowiskową, społeczną i międzynarodową polityką handlową Unii ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia równych warunków działania we wszystkich sektorach, wzmocnienia odpornych łańcuchów wartości, tworzenia liczniejszych miejsc pracy i wzmocnienia globalnej konkurencyjności, przez co przyczynia się do tworzenia przyjaznego dla MŚP otoczenia handlowego;
 - F. mając na uwadze, że nieuczciwa konkurencja między państwami członkowskimi utrudnia prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego;
 - G. mając na uwadze, że Komisja przeprowadza obecnie ogólny przegląd skuteczności egzekwowania polityki konkurencji, w tym przepisów dotyczących ochrony konkurencji, oraz szeregu zasad i wytycznych w dziedzinie pomocy państwa, a także

ocenę zasad kontroli koncentracji i przegląd obwieszczenia w sprawie definicji rynku;

- H. mając na uwadze, że gospodarcze bojkoty produktów pochodzących z określonych obszarów geograficznych w UE stanowią poważne naruszenie reguł konkurencji i powinny być skutecznie zwalczane;
- I. mając na uwadze, że coraz większe wyzwania wynikające z konkurencji z mocno subsydiowanymi potężnymi gospodarkami, takimi jak Chiny, wymagają środków wzmacniających unijne przedsiębiorstwa względem konkurentów spoza UE;
- J. mając na uwadze, że architektura otwartego rynku w zakresie obrotów i rozliczeń zapewniająca prawdziwą konkurencję między infrastrukturami rynku jest bardzo istotna dla utrzymania i wzmocnienia odporności unijnych rynków kapitałowych, dla zachęcania do innowacji rynkowych i dla oferowania w ten sposób większych zysków emerytom, przedsiębiorstwom i inwestorom;
- K. mając na uwadze, że większość bram wejściowych do internetu dostępnych dla konsumentów sprowadza się do uderzająco niewielkiej liczby środowisk cyfrowych i wielkich platform; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 przyspieszyła tempo cyfryzacji, rodząc nowe wyzwania dla skutecznej polityki konkurencji, w szczególności w zakresie przepisów antymonopolowych, które na razie nie zezwalają na interwencje ex ante;
- L. mając na uwadze, że skandale, dochodzenia i dowody dotyczące danych ukazały, jak dane osobowe są gromadzone i przechowywane, często w nadmiernym zakresie, a także są wykorzystywane i sprzedawane stronom trzecim przez platformy, oraz jak dominujące platformy i przedsiębiorstwa technologiczne systematycznie śledzą konsumentów w internecie;
- M. mając na uwadze, że niektóre przedsiębiorstwa korzystające z podwójnego statusu platformy i dostawcy nadużywają swojej pozycji, aby narzucać konkurentom niesprawiedliwe warunki;
- N. mając na uwadze, że zgodnie z przewidywaniami analityków⁸ w 2021 r. Amazon, Facebook i Alphabet Inc. (Google) zdobędą łącznie 61 % całego rynku reklam cyfrowych, przez co podwoją swój udział w tym rynku w porównaniu z 2015 r.; mając na uwadze, że Facebook i Alphabet Inc. (Google) uzyskują odpowiednio 98,53 % i 83,3 % dochodów z reklam cyfrowych⁹;
- O. mając na uwadze, że grzywny nakładane przez organy ochrony konkurencji często nie miały efektu odstrasżającego dla gigantów technologicznych wliczających te grzywny w koszt prowadzenia działalności;
- P. mając na uwadze, że narzędzia antymonopolowe powinny zostać dostosowane do

⁸ GroupMWorldwide, Inc., This Year Next Year: The End-Of-Year Forecasts [Bieżący rok, kolejny rok: prognozy na koniec roku], grudzień 2020 r. <https://www.groupm.com/this-year-next-year-global-end-of-year-forecast-2020/>

⁹ Statista dossier on Google, Amazon, Facebook, Apple, and Microsoft (GAFAM) [Dossier Statista na temat Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft], artykuł (2020), <https://www.statista.com/study/47704/google-apple-facebook-amazon-microsoft-gafam/>

nowych realiów szybko zmieniających się rynków cyfrowych i technologicznych;

- Q. mając na uwadze, że konieczne są równe warunki działania dla firm świadczących usługi finansowe i firm technologicznych, aby zapewnić konkurencję na równych prawach zgodnie z zasadą „to samo ryzyko, ta sama działalność, te same przepisy”;
- R. mając na uwadze, że algorytmy mogą istotnie zwiększyć wydajność oraz umożliwić przedsiębiorstwom dostarczanie lepszych produktów i usług konsumentom; mając jednak na uwadze, że umyślne lub nieumyślne niewłaściwe wykorzystywanie algorytmów może szkodzić konsumentom i konkurencji;
- S. mając na uwadze, że unijne przepisy dotyczące konkurencji i pomocy państwa powinny być spójne z Europejskim Zielonym Ładem, strategią cyfrową UE, Europejskim filarem praw socjalnych i celami zrównoważonego rozwoju ONZ i mogłyby wnieść w nie znaczący wkład; mając na uwadze, że pomoc państwa w UE rzadko kieruje się takimi ogólnymi celami polityki unijnej;

Uwagi ogólne

1. podkreśla, że polityka konkurencji mająca na celu zapewnienie równych warunków działania we wszystkich sektorach, pobudzenie innowacji i zapewnienie konsumentom większego i wartościowszego wyboru jest niezwykle istotna dla zagwarantowania właściwego funkcjonowania jednolitego rynku;
2. wyraża zaniepokojenie wzrostem koncentracji przemysłu w Europie; zauważa w tym względzie, że w średnim ujęciu między 2001 a 2012 r. w 10 europejskich gospodarkach udział 10 % największych przedsiębiorstw w sprzedaży produktów przemysłowych wzrósł o 2–3 punkty procentowe; ostrzega, że wzrost ten występuje zarówno w przypadku produkcji, jak i usług niefinansowych, i nie jest napędzany przez sektory intensywnie wykorzystujące technologie cyfrowe; zauważa, że wzrost koncentracji przemysłu prowadzi do wyższych marż powiązanych z większymi zyskami kosztem europejskich konsumentów;
3. uważa, że ściśle i bezstronne egzekwowanie unijnych reguł konkurencji przez niezależne organy ochrony konkurencji ma kluczowe znaczenie dla europejskich przedsiębiorstw działających na rynku wewnętrznym i na szczeblu międzynarodowym, a zwłaszcza dla MŚP, i może znacząco przyczynić się do realizacji kluczowych priorytetów politycznych, takich jak pogłębiony i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny, połączony jednolity rynek cyfrowy, globalna konkurencyjność Unii, walka z nierównościami społecznymi i kryzysem klimatycznym, a także do propagowania europejskich wartości w zakresie norm środowiskowych, kwestii społecznych, polityki klimatycznej i ochrony konsumentów; podkreśla jednak znaczenie właściwej dozy elastyczności w warunkach kryzysowych;
4. z zadowoleniem przyjmuje konsultacje w sprawie prawa konkurencji i Europejskiego Zielonego Ładu jako krok ku spójniejszej polityce; wzywa Komisję do przedstawienia wszechstronnego i przyszłościowego planu działania dotyczącego zmiany reguł konkurencji i zasad pomocy państwa;
5. uważa, że zapewnienie przedsiębiorstwom równych warunków działania na jednolitym

rynku i na światowych rynkach, co ma kluczowe znaczenie zwłaszcza dla MŚP oraz dla stworzenia godnych i trwałych miejsc pracy w UE i poza nią, zależy również od zdecydowanego i skutecznego zwalczania dumpingu socjalnego, środowiskowego i fiskalnego; wzywa w tym względzie Komisję do wzmożonych wysiłków na rzecz ustanowienia ram prawnych dla obowiązkowego instrumentu należytej staranności w dziedzinie praw człowieka i środowiska;

6. podkreśla, że agresywne praktyki podatkowe stosowane przez przedsiębiorstwa wielonarodowe, szkodliwe praktyki podatkowe i korzyści podatkowe faworyzujące duże przedsiębiorstwa mogą hamować innowacje i zagrażać kontestowalności rynków, zwłaszcza z perspektywy MŚP, które są trzonem europejskiej gospodarki;
7. podkreśla znaczenie Europejskiej Sieci Konkurencji (ECN) we wspieraniu współpracy między krajowymi organami ochrony konkurencji a Komisją, aby sprzyjać uczciwej konkurencji na jednolitym rynku poprzez skuteczniejsze egzekwowanie przepisów i wymianę najlepszych praktyk;
8. zachęca do prowadzenia zorganizowanych dialogów z wiceprzewodniczącą wykonawczą Komisji do spraw konkurencji oraz zachęca Komisję do wysiłków na rzecz dalszej ścisłej współpracy z członkami właściwej komisji Parlamentu; uważa, że roczne sprawozdanie Komisji dotyczące polityki konkurencji jest niezbędnym narzędziem z punktu widzenia kontroli demokratycznej; przypomina, że w ostatnich latach Parlament w ramach zwykłej procedury ustawodawczej uczestniczył w kształtowaniu ram dla reguł konkurencji; zwraca z naciskiem uwagę na uprawnienia Parlamentu do współdecydowania o kształcie ram dla reguł konkurencji;
9. apeluje do Komisji o skorzystanie ze swoich uprawnień rzeczniczych, by zwrócić uwagę na ryzyko stwarzane przez wdrażane przez rządy środki kontroli cen, w tym związane z powodującymi zakłócenia sygnałami cenowymi, które mogą zachęcać do produkcji i podważać zachęty dla nowych podmiotów do zajęcia się niedoborami;
10. odnotowuje z zaniepokojeniem, że zgodnie z oceną przeprowadzoną przez Komisję niektóre państwa członkowskie nie wdrożyły w skuteczny sposób dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich¹⁰, co ma wielce szkodliwe skutki dla konsumentów i dla uczciwej konkurencji; wzywa Komisję do skontrolowania stosowanych nieuczciwych klauzul i praktyk, w szczególności przez sektor bankowy, w umowach konsumenckich oraz do zapewnienia skutecznego i szybkiego wdrożenia tej dyrektywy z zastosowaniem wszystkich dostępnych środków;
11. przyznaje, że zasoby Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Konkurencji (DG COMP) powinny być adekwatne do jej obciążenia pracą i zakresu zadań; rozważa potrzebę zapewnienia specjalistycznej wiedzy eksperckiej w kwestiach cyfrowych i o praktykach platform internetowych przy pomocy ekonomistów behawioralnych, specjalistów ds. algorytmów, inżynierów i analityków danych; apeluje do Komisji, by informowała Parlament o przydziale zasobów w obszarach kontroli pomocy państwa, kontroli koncentracji i polityki antymonopolowej;

¹⁰ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29.

Reakcje polityczne na COVID-19

12. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie tymczasowych ram środków pomocy państwa oraz zmian przedłużających ich okres obowiązywania i rozszerzających ich zakres w odpowiedzi na nieoczekiwaną sytuację spowodowaną kryzysem związanym z COVID-19, aby umożliwić państwom członkowskim wspieranie przedsiębiorstw w czasie pandemii; popiera utrzymanie środków nadzwyczajnych tak długo, jak będzie trwała odbudowa gospodarcza, lecz podkreśla, że ramy są narzędziem tymczasowym; podkreśla, że przywrócenie skutecznej konkurencji w perspektywie średnio- do długoterminowej ma kluczowe znaczenie dla zapewniania szybkiej i spójnej odbudowy; zauważa, że państwa członkowskie znacznie różnią się pod względem przestrzeni fiskalnej, którą dysponują do celów udzielania pomocy państwa;
13. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie tymczasowych ram na potrzeby oceny kwestii antymonopolowych dotyczących współpracy między przedsiębiorstwami w odpowiedzi na pilne sytuacje wynikające z obecnej pandemii COVID-19; uważa, że wytyczne i wsparcie w zakresie przepisów antymonopolowych ułatwiają współpracę niezbędną do przezwyciężenia kryzysu związanego z COVID-19, a tym samym przynoszą korzyści konsumentom;
14. zauważa, że tymczasowe ramy obwarowują pewnymi warunkami niektóre rodzaje środków pomocy państwa, takie jak dokapitalizowanie; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie takie warunki jak zakaz wypłaty dywidend i premii oraz skupu akcji własnych; ubolewa jednak, że takimi warunkami nie obwarowano innych środków pomocy państwa; wzywa Komisję do obwarowania takimi warunkami wszystkich środków pomocy państwa określonych w tymczasowych ramach prawnych, w tym w szczególności dokapitalizowania, które państwa członkowskie powinny traktować jedynie jako ostateczność ze względu na znaczny zakłócający wpływ, jaki mogą one mieć na rynek wewnętrzny;
15. wzywa Komisję do przyjęcia wniosku ustawodawczego dotyczącego zakazu obejmowania ochroną z tytułu praw własności intelektualnej wynalazków lub odkryć związanych ze szczepionkami, których celem jest przeciwdziałanie chorobom zakaźnym o charakterze endemicznym lub pandemicznym w światowej populacji;
16. podkreśla, że działania Komisji mające na celu wyeliminowanie warunków sprzyjających monopolowi i dominującej pozycji oraz ograniczenie finansowania przedsiębiorstw ze środków publicznych, które mogłyby doprowadzić do zaistnienia takich warunków, nie stanowią rozwiązania problemu systemowych i strukturalnych niedoskonałości, które wpływają na konkurencyjność przedsiębiorstw mających siedzibę i prowadzących działalność na europejskich terytoriach wyspiarskich i w regionach najbardziej oddalonych;
17. zwraca uwagę na znaczenie spójności polityki i udzielania pomocy jedynie przedsiębiorstwom doświadczającym bezpośrednich konsekwencji finansowych pandemii; domaga się ponadto, by przedsiębiorstwa wykorzystujące raje podatkowe poza terytorium UE w celu unikania opodatkowania nie miały dostępu do pomocy państwa ani do wsparcia finansowego, jeśli nie zobowiążą się do zmiany swojego postępowania;

18. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uruchomienia planu działania na czas po pandemii COVID-19 na rzecz lepiej ukierunkowanej pomocy państwa, mającej na celu wspieranie konkurencyjności i ochronę zatrudnienia; sugeruje, że taki plan działania mógłby obejmować środki przeciwdziałające fragmentacji rynku i zakłóceniom spowodowanym nierównymi warunkami działania, analizę wpływu pomocy państwa na rynek wewnętrzny oraz jasne wytyczne dotyczące najlepszego sposobu posłużenia się narzędziami polityki konkurencji do pobudzenia odbudowy gospodarczej; wzywa ponadto Komisję do uwzględnienia przy określaniu przyszłych warunków pomocy państwa strategii przemysłowych, cyfrowych i ekologicznych;
19. ponownie stwierdza, że priorytetem jest dopilnowanie, by zasady pomocy państwa były przestrzegane ściśle i bezstronnie, również w ramach działań na rzecz przewyciężenia przyszłych kryzysów bankowych; wzywa Komisję do szybkiego zbadania rozbieżności między zasadami pomocy państwa w obszarze pomocy na likwidację a systemem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ujętym w dyrektywie w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków¹¹ oraz do odpowiedniej zmiany komunikatu bankowego z dnia 30 lipca 2013 r.¹², w tym w świetle niedawnych spraw, z uwzględnieniem potrzeby ochrony podatników i oszczędzających przed kosztami ratowania banków;
20. zauważa, że unijne reguły konkurencji i zasady pomocy państwa nie powinny być postrzegane w oderwaniu od polityki pieniężnej, handlowej i fiskalnej; wzywa do zastanowienia się nad ewentualnymi zakłóceniami konkurencji wynikającymi z realizowanego przez Europejski Bank Centralny programu zakupu obligacji korporacyjnych; zwraca w związku z tym uwagę na pojęcie selektywności pomocy państwa oraz na art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), który zawiera tzw. zasadę lojalności;
21. wzywa Komisję do zagwarantowania i monitorowania właściwego wykorzystania i dystrybucji różnych unijnych środków finansowania w odpowiedzi na kryzys związany z COVID-19, w tym za pośrednictwem przyjętych przez państwa członkowskie krajowych planów odbudowy w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, które powinny być zgodne z unijnymi zasadami konkurencji i pomocy państwa, nie mogą prowadzić do zakłóceń konkurencji i muszą być stosowane jednakowo do wszystkich przedsiębiorstw, w szczególności w sektorach krytycznych, takich jak telekomunikacja, energetyka i transport; nalega, by Komisja monitorowała wszelkie takie potencjalne zakłócenia konkurencji; podkreśla, że pomocy państwa nie można udzielać przedsiębiorstwom, które jeszcze przed wybuchem kryzysu związanego z COVID-19 były nierentowne i przynosiły straty strukturalne, ani że nie może ona sprzyjać tworzeniu struktur monopolistycznych;

Wymiar globalny

22. podkreśla znaczenie coraz intensywniejszego ogólnoswiatowego zorganizowanego

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190.

¹² Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego, Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1.

dialogu i współpracy w kwestii egzekwowania polityki konkurencji oraz znaczenie zmiany wspólnego podejścia do uczciwej konkurencji;

23. popiera aktywny udział Komisji i krajowych organów ochrony konkurencji w Międzynarodowej Sieci Konkurencji (ICN) oraz wzywa do większego zaangażowania Parlamentu w działania odpowiednich grup roboczych i grup ekspertów w łonie ICN i OECD;
24. popiera strategię Komisji mającą na celu wyeliminowanie negatywnych skutków niezgodnego z prawem eksterytorialnego stosowania przez państwa spoza UE jednostronnych sankcji wobec podmiotów gospodarczych z UE; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z dnia 19 stycznia 2021 r. zatytułowany „Europejski system gospodarczy i finansowy: wspieranie otwartości, wytrzymałości i odporności” (COM(2021)0032);
25. podkreśla, że specjalne umowy o współpracy z państwami spoza UE w dziedzinie polityki konkurencji mogą znacząco wpłynąć na skuteczność tej polityki, i zachęca Komisję do częstszego zawierania takich specjalnych umów w zakresie konkurencji, aby umożliwić skuteczniejszą wymianę informacji między organami ochrony konkurencji; przypomina ponadto, że UE musi zapewnić równe warunki działania i przestrzegać zasady wzajemności względem swoich partnerów międzynarodowych w obszarze pomocy państwa, zamówień publicznych i polityki inwestycyjnej; wzywa Komisję do wzmocnienia rozdziałów dotyczących pomocy państwa w przyszłych umowach handlowych i inwestycyjnych;
26. wzywa Komisję, aby zwracała uwagę na rolę przedsiębiorstw państwowych z siedzibą za granicą, które są wspierane i dotowane przez własne rządy w sposób zakazany na mocy przepisów jednolitego rynku UE w odniesieniu do podmiotów unijnych; wyraża zaniepokojenie finansowaną przez państwo nieuczciwą konkurencją ze strony zagranicznych przedsiębiorstw wykupujących europejskie przedsiębiorstwa, zwłaszcza te działające w innowacyjnych lub strategicznych sektorach oraz w dziedzinie technologii, te stosujące się do Europejskiego Zielonego Ładu oraz te osłabione pandemią COVID-19;
27. z zadowoleniem przyjmuje, jako początkowy krok, wejście w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii¹³ oraz białą księgę Komisji w sprawie wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi; odnotowuje ciągłą presję w postaci zagranicznych przejęć, której podlegają europejskie przedsiębiorstwa, i ostrzega, że konieczne jest pilne działanie; oczekuje zatem planowanego wniosku ustawodawczego Komisji, którego celem będzie wyeliminowanie zakłócającego wpływu subsydiów zagranicznych na rynek wewnętrzny;
28. uważa, że unijne przedsiębiorstwa powinny być w stanie konkurować na światowych rynkach jak równy z równym; wzywa zatem Komisję do dostosowania polityki konkurencji i pomocy państwa, aby wesprzeć prawdziwy rozwój przemysłu; podkreśla, że inteligentna polityka przemysłowa może pomóc w przenoszeniu zasobów na

¹³ Dz.U. L 79I z 21.3.2019, s. 1.

potrzeby niektórych kluczowych sektorów bez zakłócania konkurencji, a tym samym – w perspektywie długoterminowej – w przygotowaniu gruntu pod odporną i zrównoważoną gospodarkę; jest zdania, że Unia i jej państwa członkowskie potrzebują wzmocnienia synergii między ukierunkowanymi unijnymi strategiami politycznymi, inwestycjami i polityką konkurencji, aby sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i odpornym łańcuchom wartości z myślą o osiągnięciu przez UE autonomii w niektórych strategicznych sektorach przemysłu bez szkody dla otwartego charakteru gospodarki;

29. wzywa przemysł europejski do znacznych inwestycji w badania i rozwój, aby zapewnić takie same warunki działania producentom w UE i poza nią, osiągnąć cele Europejskiego Zielonego Ładu, w tym przejście na niskoemisyjne metody produkcji, oraz wesprzeć konkurencyjność przedsiębiorstw unijnych względem ich konkurentów spoza UE, których procesy produkcyjne nie podlegają takim samym kryteriom jak te określone na szczeblu UE; wzywa w związku z tym Komisję do rozważenia intensywniejszej pomocy na rzecz badań naukowych i innowacji, a także na rzecz technologii przynoszących pozytywne efekty zewnętrzne dla środowiska lub dla całego systemu energetycznego;
30. wzywa Komisję do zidentyfikowania strategicznych zależności, szczególnie w newralgicznych ekosystemach przemysłowych, oraz do zaproponowania środków mających na celu zmniejszenie tych zależności, w tym poprzez dywersyfikację łańcuchów produkcji i dostaw, wspieranie produkcji i inwestycji w Europie oraz dbanie o gromadzenie zapasów strategicznych; podkreśla w związku z tym znaczenie ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) w ramach inwestowania w przełomowe technologie; wzywa Komisję, aby w związku ze zbliżającym się przeglądem komunikatu w sprawie IPCEI w dalszym ciągu promowała projekty IPCEI, sprecyzowała zasady wyboru IPCEI, dokonała przeglądu i uproszczenia niektórych kryteriów i wymogów wdrożeniowych oraz rozważyła możliwość łatwiejszego współfinansowania ze strony UE, aby ułatwić udział partnerom z mniejszych państw członkowskich oraz zadbać o to, by mniejsze przemysłowe projekty badawcze miały łatwiejszy dostęp do wsparcia;
31. popiera włączenie do unijnych reguł konkurencji dogłębnej kontroli pomocy państwa dla przedsiębiorstw spoza UE, podkreślając jednocześnie, że Unia powinna pozostać otwarta na bezpośrednie inwestycje zagraniczne zgodne z jej ramami prawnymi i z europejskimi normami społecznymi i środowiskowymi oraz niezakłócające konkurencji; ponawia w związku z tym swój apel do Komisji i państw członkowskich, w oczekiwaniu na rozpatrzenie wniosku w sprawie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, o przyjęcie wzmocnionych instrumentów ochrony handlu w celu przeciwdziałania nieuczciwym praktykom handlowym i w celu ochrony konkurencyjności sektorów przemysłu; podkreśla jednocześnie, że decyzje w ramach polityki konkurencji nie powinny służyć za środek protekcyjny, i w związku z tym wzywa do zbadania, czy i jak unijne zasady pomocy państwa mimowolnie wpływają na konkurencyjność krajów o niskim i średnim dochodzie;
32. zauważa z niepokojem, że w porównaniu z innymi umowami handlowymi, przykładowo z umową ze Szwajcarią, umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem jest mniej korzystna; ubolewa, że umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem nie przewiduje w pełni równych

warunków działania pod względem zasad pomocy państwa i reguł konkurencji; wzywa UE i Zjednoczone Królestwo do osiągnięcia porozumienia w sprawie dalszej współpracy oraz dążenia do zapewnienia uczciwej konkurencji i równych warunków działania;

Polityka konkurencji w erze cyfrowej

33. z zadowoleniem przyjmuje determinację Komisji, by zająć się kwestią nieuczciwych warunków i praktyk platform pełniących funkcję strażników dostępu, podjąć zdecydowane działania i wyeliminować nielegalne przeszkody dla konkurencji w internecie na europejskim jednolitym rynku cyfrowym; ubolewa nad powolnym tempem dochodzeń antymonopolowych w porównaniu z szybkim rozwojem rynków cyfrowych; podkreśla w związku z tym, że dziesięć lat po wszczęciu dochodzenia w sprawie stronniczości wyników wyszukiwania w Google Komisja nadal go nie zakończyła; uważa, że w gospodarce cyfrowej koncentracja danych w rękach niewielkiej liczby przedsiębiorstw skutkuje niedoskonałościami rynku, nadmiernym zawłaszczaniem renty ekonomicznej i blokowaniem dostępu do rynku nowym podmiotom;
34. uważa, że jak dotąd w niewystarczającym stopniu zajęto się problemami wynikającymi z nadmiernej dominacji rynkowej dużych przedsiębiorstw technologicznych i że należy te problemy pilnie rozwiązać;
35. dostrzega przyszłe wyzwania w ramach kształtowania i egzekwowania polityki konkurencji związane między innymi z efektami sieciowymi, koncentracją, agregacją i wykorzystywaniem danych na rynkach cen zerowych, algorytmami ustalania cen, strukturyzacją dużych platform i interwencją na rynku;
36. wzywa Komisję do uwzględnienia i poddania starannej analizie strukturalnych problemów konkurencyjnych związanych z wykorzystywaniem pozycji strażników dostępu przez istniejące sieci płatnicze, które jeszcze bardziej wzrosły w siłę w okresie pandemii COVID-19;
37. z zadowoleniem przyjmuje odwołanie się przez Komisję od wyroku w sprawie Apple¹⁴; jest zdania, że sprawa Apple ponownie uwidacznia zapotrzebowanie na solidne zasady pomocy państwa, z uwzględnieniem korzystnych systemów podatkowych;
38. zauważa, że tradycyjne instrumenty stosowane przez organy ochrony konkurencji, takie jak dochodzenia w sprawie możliwego nadużywania dominującej pozycji rynkowej, są bardzo czasochłonne, co stało się problemem w warunkach szybko zmieniających się rynków cyfrowych; przyjmuje zatem z zadowoleniem stwierdzenie Komisji, że do rozwiązania strukturalnych problemów z konkurencją na różnych rynkach, których obecne przepisy nie są w stanie skutecznie rozwiązać, mogą być potrzebne nowe narzędzia służące konkurencji, i domaga się skrupulatnego nadzorowania tych rynków przez Komisję, co pozwoli na szybkie i skuteczne identyfikowanie poważnych niedoskonałości i luk w prawie oraz szybkie i skuteczne podejmowanie działań w takich przypadkach; zauważa, że grzywny nakładane przez organy ochrony konkurencji często

¹⁴ Wyrok z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie Irlandia i inni przeciwko Komisji, T-778/16 i T-892/16, ECLI:EU:T:2020:338.

nie miały efektu odstrasżającego dla gigantów technologicznych wliczających te grzywny w koszt prowadzenia działalności;

39. przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji, by akt o rynkach cyfrowych zakazywał platformom stosowania praktyk biznesowych faworyzujących własne produkty i usługi (w tym obowiązkowej sprzedaży łączonej / uprzedniej instalacji) lub prowadzenia działalności w ramach linii biznesowych zależnych od platformy lub współdziałających z nią, a także propozycję, by wymagać od platform kompatybilności ich usług z konkurencyjnymi sieciami, aby umożliwić interoperacyjność, w tym interoperacyjność podstawowych usług, przenoszenie danych i udział wielu dostawców; wzywa Komisję do zajęcia się przypadkami, w których zaoferowane środki zaradcze były wyraźnie nieskuteczne w przywracaniu konkurencji na rynku porównywarek cen;
40. przypomina, że korzyści czerpane z danych powiązane z wymianą i sprzedażą danych, a także usługi ustawione jako domyślne sprawiają, że niektóre przedsiębiorstwa mogą zająć pozycję tak zwanego strażnika dostępu na rynkach cyfrowych, co należy faktycznie uwzględnić w akcie o rynkach cyfrowych; uważa, że Komisja powinna mieć możliwość zobowiązania platform pełniących funkcję strażnika dostępu do zastąpienia niektórych ustawień domyślnych skuteczną i obiektywną architekturą umożliwiającą konsumentom dokonywanie wyboru;
41. uważa, że aby przywrócić konkurencję na rynku cyfrowym, może być pożądany strukturalny rozdział monopolu gigantów technologicznych z uwagi na niewystarczalność grzywien oraz na brak skuteczności behawioralnych środków zaradczych z przeszłości w niektórych sprawach związanych z monopolistycznymi praktykami; podkreśla, że ukierunkowane i skuteczne behawioralne środki zaradcze stanowią rozwiązanie oszczędzające czas; sugeruje wdrożenie opartych na uczestnictwie ram ochrony konkurencji, by sprzyjać stałemu dialogowi ze wszystkimi przedsiębiorstwami, zwiększyć pewność prawa i zagwarantować skuteczne środki zaradcze;
42. wzywa Komisję do przyspieszenia procedur, w szczególności związanych z przeciwdziałaniem praktykom monopolistycznym i dotyczących szybko rozwijających się rynków cyfrowych; zwraca się również do przedsiębiorstw objętych dochodzeniem o współpracę w tym zakresie; potępia stosowane przez niektóre przedsiębiorstwa objęte dochodzeniem praktyki sztucznego wydłużania dochodzenia polegające na systematycznym wnioskowaniu o odroczenie terminów i na odpowiadaniu na wnioski o przekazanie informacji ze znacznym opóźnieniem lub na składaniu nieefektywnych propozycji zobowiązań, które mogłyby na siebie przyjąć;
43. zauważa ponadto, że choć trzeba zapewnić przedsiębiorstwom objętym dochodzeniem sprawiedliwość proceduralną i prawo do obrony, procedury administracyjne muszą być szybsze i skuteczniejsze; podkreśla potrzebę zbadania możliwości bardziej systematycznego korzystania ze szczególnych środków, takich jak środki tymczasowe, oraz z innych strukturalnych i behawioralnych środków zaradczych, aby zapobiec nieodwracalnym zakłóceniom konkurencji; przypomina w związku z tym, że w załączniku do dyrektywy ECN¹⁵ Komisja uznała „decyzje tymczasowe” za „ważn[e]

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i

narzędzi[e] dla organów ds. konkurencji, zapobiegając[e] naruszeniu konkurencji w trakcie trwania dochodzenia”; stwierdza z zaniepokojeniem i ubolewa nad tym, że zostały one zastosowane tylko raz w ciągu 20 lat; apeluje do Komisji o przegląd zawiadomienia w sprawie środków zaradczych¹⁶ z uwzględnieniem sytuacji i rozwoju sektora cyfrowego na przestrzeni ostatnich lat;

44. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że we wnioskach Komisji dotyczących aktu o usługach cyfrowych i aktu o rynkach cyfrowych przyjęto odrębne podejście do wszystkich usług cyfrowych, bardzo dużych usług cyfrowych i strażników dostępu; zauważa w szczególności, że celem wniosku dotyczącego aktu o rynkach cyfrowych jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego dzięki sprzyjaniu prawdziwej konkurencji, równym warunkom działania na rynkach cyfrowych oraz uczciwemu i kontestowalnemu środowisku platform internetowych; ubolewa, że we wnioskach zabrakło odpowiednich środków wymierzonych w pośredników reklamowych; zauważa, że pierwsze działanie egzekwujące w ramach nowego aktu o rynkach cyfrowych będzie możliwe dopiero za pięć lat; wzywa w związku z tym Komisję do dalszego egzekwowania zasad ochrony konkurencji w nowych i będących w toku sprawach dotyczących strażników dostępu w środowisku cyfrowym;
45. podkreśla znaczenie odpowiednich ram egzekwowania w przyszłym akcie o rynkach cyfrowych; uważa, że funkcja nadzorcza Komisji powinna wiązać się z dostatecznymi zasobami oraz że proces nadzorczy powinien umożliwiać udział w nim wszystkich podmiotów, w tym krajowych organów ochrony konkurencji, krajowych sektorowych organów regulacyjnych, Europejskiej Rady Ochrony Danych, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych i organizacji konsumenckich; podkreśla, że wyboru środków zaradczych nie należy pozostawiać do wyłącznego uznania obciążonego przedsiębiorstwa, lecz powinny one podlegać rygorystycznemu mechanizmowi kontroli wypełnienia zobowiązań;
46. uważa, że wniosek w sprawie aktu o rynkach cyfrowych jest narzędziem uzupełniającym reguły konkurencji, który ma na celu zapewnienie uczciwości i kontestowalności rynków internetowych; podkreśla, że nie powinien on zagrażać właściwemu egzekwowaniu już obowiązującego prawa konkurencji, w tym prawa krajowego, ani uniemożliwiać Komisji korzystania w pełni z istniejących narzędzi egzekwowania zasad konkurencji; odnosi się tu do wciąż aktualnych obaw dotyczących orzeczenia w sprawie Android¹⁷ i niewystarczającej konkurencji w usługach wyszukiwania w internecie;
47. zauważa, że środki zaradcze zaproponowane przez Google zostały odrzucone przez podmioty rynkowe i organizacje konsumenckie w całej Europie jako niewystarczające; apeluje do Komisji o wniesienie zarzutów w związku z praktykami monopolistycznymi przeciwko firmie Google za nadużywanie dominującej pozycji w obszarze innych specjalistycznych usług wyszukiwania, w tym wyszukiwania lokalnego;
48. wzywa Komisję do pełnego wykorzystywania dostępnych jej instrumentów polityki

zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego, Dz.U. L 11 z 14.1.2019, s. 3.

¹⁶ Zawiadomienie Komisji w sprawie środków zaradczych dopuszczalnych na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 i rozporządzenia Komisji (WE) nr 802/2004. Dz.U. C 267 z 22.10.2008, s. 1.

¹⁷ Wyrok z dnia 23 września 2019 r. w sprawie Google przeciwko Komisji, T-604/18, ECLI:EU:T:2019:743.

konkurencji w celu zagwarantowania uczciwych i równych warunków działania oraz w celu zaradzenia potencjalnemu efektowi strażnika dostępu w odniesieniu do kluczowych technologii prorozwojowych w dziedzinie sztucznej inteligencji i danych;

49. uważa, że Parlament powinien odgrywać aktywną rolę w debacie politycznej na temat polityki konkurencji, w tym poprzez zorganizowanie wysłuchania publicznego z udziałem dyrektorów generalnych GAFA (Google, Amazon, Facebook, Apple) na temat ich strategii korporacyjnych w obszarze konkurencji i praktyk podatkowych;
50. podkreśla znaczenie rejestru służącego przejrzystości w zapewnianiu kontroli publicznej nad działaniami lobbingsowymi w celu zapobiegania zakłóceniom konkurencji; domaga się wzmocnionego unijnego rejestru służącego przejrzystości zawierającego informacje na temat finansowania przedsiębiorstw lub stowarzyszeń w celu uniemożliwienia zainteresowanym stronom występowania w imieniu innych przedsiębiorstw bez wskazania tego faktu;
51. podkreśla, jak ważne jest pomaganie konsumentom i użytkownikom w uzyskaniu większej kontroli nad własnymi danymi i tożsamością oraz we wzięciu odpowiedzialności za nie, a także apeluje o wysoki poziom ochrony danych osobowych przy jednoczesnej większej przejrzystości i rozliczalności usług cyfrowych; przypomina, że konsumenci nie mają wyboru i muszą udzielać zgody, jeśli nie chcą utracić dostępu do niektórych usług oferowanych przez platformy internetowe; domaga się w związku z tym obowiązkowych ram udostępniania danych, które zapewnią konsumentom narzędzia do zgodnej z prawem kontroli własnych danych i zarządzania nimi w prostszy i bardziej skuteczny sposób;
52. wzywa Komisję do dokonania przeglądu swoich przepisów w sprawie koncentracji i przejęć pod kątem oceny danych osobowych; wzywa Komisję do traktowania i oceny aktywów będących danymi osobowymi w taki sam sposób jak wszystkich innych tradycyjnych aktywów rzeczowych w procesie podejmowania decyzji w sprawie fuzji i przejęć przedsiębiorstw cyfrowych; wzywa Komisję do przyjęcia szerszej perspektywy przy ocenie łączenia przedsiębiorstw cyfrowych oraz do oceny skutków konsolidacji danych, w tym technologii reklamowej, która znajduje się w centrum modeli biznesowych dużych przedsiębiorstw technologicznych;
53. zauważa, że przejęcie przedsiębiorstw posiadające konkretne zasoby danych może prowadzić do koncentracji kontroli nad cennymi i niemożliwymi do powielenia zasobami danych oraz skutkować lepszym dostępem do danych dla łączących się stron niż dla ich konkurentów; podkreśla, że konsolidacja danych w wyniku połączenia przedsiębiorstw może wzmocniać dominującą pozycję lub umożliwiać nabywającemu podmiotowi wzmocnienie pozycji rynkowej, a czasami rodzić obawy dotyczące zamknięcia dostępu do rynku; ubolewa w związku z tym nad decyzją Komisji o zatwierdzeniu przejęcia przez Google firmy Fitbit produkującej noszone na ciele urządzenia monitorujące aktywność fizyczną; jest zaniepokojony dalszym przetwarzaniem danych osobowych użytkowników Fitbit, w tym danych dotyczących zdrowia, które mogą być wykorzystywane do celów reklam cyfrowych; uważa, że dane dotyczące zdrowia powinny być uznawane za szczególną kategorię danych osobowych, jak przewidziano w art. 9 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych¹⁸ (RODO);

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie

zauważa, że środki zaradcze zaproponowane przez Google i zatwierdzone przez Komisję są niewystarczające, by zapewnić skuteczną konkurencję w obszarze noszonych na ciele cyfrowych urządzeń monitorujących zdrowie, które mają coraz większe znaczenie w życiu konsumentów;

54. zauważa, że na kilku szczególnych rynkach danych finansowych istnieje wielu dostawców i chociaż żaden z nich nie posiada dominującego udziału w rynku, konkurencja jest bardzo ograniczona; zauważa także, że niektórzy dostawcy danych dla rynków finansowych będący agregatorami danych mogą odgrywać rolę strażników dostępu, a tym samym kontrolować dostęp do danych oraz ograniczać ich wykorzystanie przez klientów; wzywa Komisję do oceny sytuacji, w których firmy przyjmują rolę strażników dostępu lub oligopolu, a także do opracowania środków przywracających konkurencję, wspierających przejrzystość cen oraz unikających nieuczciwych i nieuzasadnionych praktyk handlowych;
55. wyraża ubolewanie i zaniepokojenie nabyciem w 2014 r. przez Facebooka firmy WhatsApp; przypomina, że w trakcie procesu oceny tego przejęcia Facebook przekazał Komisji nieprawdziwe informacje na temat jego zdolności technicznej do wykorzystywania danych WhatsApp do celów reklamy cyfrowej; stwierdza, że w 2016 r. Facebook zaczął wykorzystywać metadane z rozmów w komunikatorze WhatsApp do celów reklamowych; przypomina, że w 2017 r. Komisja nałożyła grzywnę na Facebooka za podanie nieprawdziwych informacji w trakcie procesu oceny; przypomina, że art. 105 TFUE zobowiązuje Komisję do zaproponowania właściwych środków w celu położenia kresu naruszeniom art. 101 i 102 TFUE; wzywa Komisję do zaproponowania właściwych środków, aby położyć kres wykorzystaniu danych użytkowników komunikatora WhatsApp do celów reklamowych firmy Facebook;
56. wzywa do zwiększenia zdolności Unii w zakresie infrastruktury i odporności operacyjnej w krytycznych sektorach cyfrowych, między innymi poprzez zachęcanie do uczciwej konkurencji i promowanie uczciwych zasad licencjonowania oprogramowania na europejskich rynkach usług w chmurze; uważa, że zrównoważona konkurencja i unikanie struktur monopolistycznych na rynkach ma kluczowe znaczenie dla transformacji cyfrowej Europy, ożywienia gospodarczego i konkurencyjności;
57. apeluje do Komisji o dokonanie przeglądu metodyki wykorzystywanej do oceny nadużycia pozycji dominującej i dostosowanie jej, a także o zadbanie o to, by pojęcie „infrastruktury kluczowej” pozostawało dostosowane do ery cyfrowej; zwraca się do Komisji, by rozważyła uzupełnienie koncepcji dominacji o koncepcje takie jak zależność lub względna pozycja rynkowa;
58. uważa, że w obszarze usług finansowych pojawiły się pewne oligopolistyczne struktury oraz że niektóre duże przedsiębiorstwa technologiczne stały się ważnymi podmiotami na rynku usług finansowych; wzywa Komisję, by monitorowała i zbadała to, jak przewaga konkurencyjna właściwa tym podmiotom może zakłócać konkurencję na rynku i szkodzić interesom konsumentów i innowacjom;
59. uważa, że u podstaw udanej i trwałej unijnej polityki dotyczącej usług cyfrowych muszą

ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

leżeć: ochrona prywatności i danych osobowych, zasada niedyskryminacji, a także wolność wypowiedzi i dostępu do informacji;

Kontrola pomocy państwa

60. zauważa, że polityka pomocy państwa stanowi integralną część polityki konkurencji oraz że kontrola pomocy państwa odpowiada potrzebie utrzymania równych warunków działania dla wszystkich przedsiębiorstw prowadzących działalność na jednolitym rynku;
61. podkreśla, że usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym nadal mają zasadnicze znaczenie dla przetrwania wielu społeczności w całej Europie, zwłaszcza w odizolowanych, odległych lub peryferyjnych regionach Unii; z zadowoleniem przyjmuje prowadzone przez Komisję otwarte konsultacje w sprawie dotacji rządowych na podstawowe usługi; z zadowoleniem przyjmuje niedawno przyjęte nowe wytyczne w sprawie pomocy regionalnej; przypomina o potrzebie opracowania planu działania na rzecz lepiej ukierunkowanej pomocy państwa, zwłaszcza w odniesieniu do świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym;
62. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zainicjowania oceny terytorialnej społeczno-gospodarczych skutków kryzysu związanego z COVID-19 w kontekście stosowania zasad pomocy państwa i odnośnego trwającego procesu przeglądu; stwierdza, że w tym względzie należy zwrócić szczególną uwagę na analizę skutków dla przedsiębiorstw z siedzibą w regionach wyspiarskich i najbardziej oddalonych UE zgodnie z przepisami art. 174 i 349 TFUE;
63. wzywa Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi sektorom, które stanowią podstawę wielu innych gałęzi przemysłu, a także zrównoważonemu społecznemu i gospodarczemu łańcuchowi wartości w Unii; ponownie podkreśla potrzebę promowania technologii i praktyk produkcyjnych, które prowadzą do znacznego zmniejszenia wpływu na środowisko;
64. wzywa do dostosowania wszystkich unijnych zasad konkurencji i pomocy państwa do długoterminowych celów społecznych, w szczególności Europejskiego Zielonego Ładu, z uwzględnieniem zobowiązań UE w dziedzinie klimatu; ubolewa, że chociaż definicja koszyka energetycznego pozostaje w gestii państw członkowskich, większość państw członkowskich nie uzależnia pomocy państwa od spełnienia takich celów;
65. z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie konsultacji na temat tego, jak polityka konkurencji może wspierać Zielony Ład i lepiej uwzględniać ekologiczną i zrównoważoną wydajność w przypadku pomocy państwa, kontroli połączeń przedsiębiorstw i zasad ochrony konkurencji; wzywa Komisję, aby w ramach zbliżającego się przeglądu wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią oraz horyzontalnych porozumień kooperacyjnych wprowadziła konkretne zachęty i warunki umożliwiające dalszą dekarbonizację; apeluje w szczególności o wytyczne dotyczące rozbudowy źródeł energii, projektów hybrydowych i magazynowania energii elektrycznej, jak również inwestycji w efektywność energetyczną i renowację budynków; przypomina ponadto, że przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu wymaga środków mających na celu przeciwdziałanie zmianom strukturalnym, w tym identyfikacji regionów górniczych jako obszarów

objętych pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 TFUE;

66. z niepokojem zauważa, że odzyskiwanie udzielonej niezgodnie z prawem pomocy państwa jest procesem długotrwałym i uciążliwym; podkreśla ponadto, że należy zwiększyć przejrzystość i identyfikowalność procesu oceny spraw dotyczących pomocy państwa, z uwzględnieniem istotnego ryzyka wzajemnych powiązań między sprawami;

Kontrola połączeń, przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym i kartelom

67. wzywa Komisję do zachowania czujności i ścisłego egzekwowania art. 102 zakazującego nadużywania dominującej pozycji, jak również procedur kontroli łączenia przedsiębiorstw przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 139/2004 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw¹⁹;
68. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do dokonania przeglądu obwieszczenia z 1997 r.²⁰ w sprawie definicji rynku właściwego w odniesieniu do egzekwowania przez Komisję przepisów dotyczących połączeń i zasad ochrony konkurencji; zachęca Komisję, aby w poszczególnych przypadkach w swoich ocenach konkurencji brała pod uwagę długofalową wizję obejmującą wymiar globalny i potencjalną przyszłą konkurencję; podkreśla, że w przeszłości definicja rynku właściwego stosowana przez Komisję mogła być zbyt wąska, aby wystarczająco uwzględniać dynamiczną konkurencję na rynkach globalnych; wzywa Komisję do przyjęcia bardziej dynamicznego podejścia do definicji rynku i uczynienia kryteriów innowacyjności kluczowym elementem odpowiedniej analizy rynku na potrzeby europejskiej kontroli łączenia przedsiębiorstw;
69. apeluje do Komisji o dokonanie przeglądu wytycznych w sprawie łączenia przedsiębiorstw, aby uwzględnić przyrosty wydajności związane z fuzjami, w tym wyzwania dla konkurencyjności przemysłowej UE; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Dział ds. Priorytetów i Strategicznej Koordynacji DG COMP może korzystać z wiedzy fachowej wszystkich dyrekcji generalnych Komisji w odniesieniu do dochodzeń DG COMP; uważa, że można by wzmocnić wiedzę ekspercką na temat strategii przemysłowej lub sektorowej Komisji w celu wsparcia zespołów śledczych DG COMP, aby określić wykonalność i skutki środków zaradczych w świetle priorytetów Komisji;
70. ponownie apeluje do Komisji o przeprowadzenie oceny dyrektywy w sprawie roszczeń odszkodowawczych²¹ po zgromadzeniu wystarczających doświadczeń wynikających ze stosowania nowych przepisów we wszystkich państwach członkowskich, aby ocenić ewentualną potrzebę wprowadzenia pewnych zmian w celu skuteczniejszego i bardziej zharmonizowanego egzekwowania dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w całej UE;
71. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie narzędzia eLeniency przez Komisję;

¹⁹ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

²⁰ Dz.U. C 372 z 9.12.1997, s. 5.

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego. Dz.U. L 349 z 5.12.2014, s. 1.

przypomina, że w związku z szybkim rozwojem rynków cyfrowych pojawiają się nowe wyzwania we wdrażaniu polityki konkurencji; zaleca w tym względzie, by Komisja przeanalizowała możliwości podejmowania interwencji ex ante, w szczególności na rynkach cyfrowych, a także zapewniania UE oraz krajowym właściwym organom i organom regulacyjnym koniecznych środków do anonimowego gromadzenia danych, aby lepiej wykrywać niedoskonałości rynku w odpowiednim czasie;

72. zwraca uwagę, że nadużywanie władzy rynkowej i związane z tym niesprawiedliwe zachowania, takie jak pogorszenie jakości lub wyłudzenia, mogą mieć miejsce nawet wtedy, gdy produkty lub usługi są dostarczane nieodpłatnie; podkreśla, że interesy konsumentów w UE wykraczają poza niskie ceny i zgodnie z zasadami TFUE obejmują również jakość, innowacje, wydajność, zrównoważony rozwój, ochronę środowiska i propagowanie uczciwych stosunków handlowych; uważa, że polityka konkurencji powinna lepiej uwzględniać wartość dóbr publicznych i efekty zewnętrzne związane z niektórymi rodzajami produkcji;
73. przypomina, że według wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej art. 101 TFUE uwzględnia różne cele zawarte w traktatach; w szczególności zwraca uwagę na wyrok w sprawie Wouters²², w którym zasadnicze znaczenie nadano interesowi ogólnemu, w związku z czym ograniczenia dla konkurencji uznano za uzasadnione; wzywa Komisję do sformułowania „teorii szkody”, która powinna wykraczać poza podejście zorientowane na ceny i uwzględniać szersze rozważania, a jednocześnie podkreślać znaczenie zasady proporcjonalności, co oznacza, że ograniczenia konkurencji nie mogą wykraczać poza to, co jest konieczne ze względu na interes ogólny; wzywa ponadto Komisję do wydania wytycznych w tym zakresie dotyczących interpretacji pojęcia „znacząca przeszkoda w skutecznej konkurencji” na mocy rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw;
74. zgadza się z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym (ETO), że ogólnie rzecz biorąc, Komisja właściwie korzysta ze swoich uprawnień wykonawczych w zakresie kontroli łączenia przedsiębiorstw i postępowań antymonopolowych, chociaż w pewnych obszarach konieczna jest poprawa; zauważa w szczególności, że progi obrotu mogą nie być odpowiednie do wykrywania wszystkich spraw, które powinny być poddane przeglądowi przez organy ochrony konkurencji; dlatego apeluje do Komisji, by w ramach trwającej oceny rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw rozważyła rewizję wartości progowych, aby uwzględnić między innymi takie czynniki jak liczba konsumentów, których dana sprawa dotyczy, oraz wartość powiązanych transakcji; apeluje ponadto do Komisji, by w trwającej ocenie rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw oceniła również wyższe poziomy koncentracji wynikające z horyzontalnego charakteru własności aktywów przez duże spółki zarządzania aktywami, oraz by rozważyła w związku z tym przyjęcie wytycznych w sprawie stosowania art. 101 i 102 TFUE;
75. zauważa, że choć ETO słusznie zauważył, że sama kwota grzywien nie pozwala wyciągnąć wniosków co do tego, czy faktycznie mają one efekt odstrasżający, podkreślił on również, że w przypadku „poważnych naruszeń” sam próg grzywien może ograniczać efekt odstrasżający; w tym kontekście zwraca uwagę, że choć poziom

²² Wyrok z 19 lutego 2002 r., J.C. J. Wouters, J. W. Savelbergh i Price Waterhouse Belastingadviseurs BV przeciwko Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, C-309/99, EU:C:2002:98.

grzywien nakładanych przez Komisję należy do najwyższych na świecie, niemal dwie trzecie grzywien nałożonych przez Komisję w sprawach kartelowych od 2006 r. nie przekroczyło 0,99 % łącznego rocznego światowego obrotu danego przedsiębiorstwa, a więc kształtowało się znacznie poniżej dozwolonego progu wynoszącego 10 % rocznego światowego obrotu danego przedsiębiorstwa²³; wzywa Komisję do oceny odstrasżającego wpływu grzywien oraz do rozważenia nałożenia grzywien w wysokości do 40 % rocznego światowego obrotu w poważnych sprawach kartelowych;

76. przypomina, że kartele stanowią jedne z najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji oraz że monopole stanowią najbardziej problematyczną formę koncentracji rynku; podkreśla, że bardzo ważne jest wykrywanie nielegalnych praktyk o charakterze kartelowym, ponieważ tego typu naruszenia prawa konkurencji stoją w sprzeczności z interesami obywateli UE, gdyż powodują znacznie wyższe koszty dla konsumentów i grożą zahamowaniem innowacji i zaniedbaniem jakości;
77. podkreśla, że w obliczu kryzysu niektóre przedsiębiorstwa mogą ulec pokusie reorganizacji struktury danej branży, zakładając tak zwane kartele kryzysowe, tj. zawierając porozumienie z większością lub wszystkimi konkurentami, aby ograniczyć produkcję lub zmniejszyć wydajność, aby zwiększyć rentowność i uniknąć wycofania się z rynku w czasach kryzysu;
78. proponuje, aby uważnie przyjrzeć się praktyce przejmowania firm, by zdusić ich nowatorskie projekty w zarodku, która może zagrażać innowacjom i rozkwitowi europejskich start-upów i małych przedsiębiorstw; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji mającą na celu zachęcenie do szerszego stosowania „klausuli niderlandzkiej” zawartej w art. 22 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw oraz rozpoczęcie przyjmowania od krajowych organów ds. konkurencji spraw dotyczących połączeń, które zasługują na analizę na szczeblu UE; wzywa Komisję do przeanalizowania swojej praktyki w zakresie odesłań na podstawie ww. artykułu równoległe z obowiązkiem informowania o koncentracji przewidzianym w akcie o rynkach cyfrowych oraz do wydania odnośnych wytycznych;

Kwestie sektorowe

79. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie daleko idącą koncentracją europejskiego łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych ze szkodą dla konsumentów, drobnych rolników, środowiska i różnorodności biologicznej; podkreśla, że zbyt silna pozycja przetwórcy lub nabywcy względem podmiotów na niższym poziomie łańcucha dostaw prowadzi do niemożliwej do wytrzymania presji na obniżenie cen produktów rolnych;
80. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę (UE) 2019/633 z 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych²⁴, gdyż stanowi ona ważny pierwszy krok w kierunku zapewnienia równych warunków działania,

²³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_PL.pdf

²⁴ Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 59.

zwalczania podwójnych standardów w praktykach rolno-spożywczych oraz przeciwdziałania nierównowadze siły przetargowej; wzywa Komisję do monitorowania postępów w transpozycji tej dyrektywy i do promowania wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi;

81. wzywa ponadto Komisję do kontynuowania dogłębnej analizy zakresu i skutków stowarzyszeń nabywców, a tym samym zwrócenia szczególnej uwagi na zagwarantowanie uczciwej konkurencji i większej przejrzystości praktyk handlowych stosowanych przez sieci supermarketów i hipermarketów, zwłaszcza gdy takie praktyki wpływają na wartość marki i wybór produktów lub ograniczają innowacyjność lub porównywalność cen, tak aby zapewnić rolnikom uczciwe warunki i ceny za ich produkty; ubolewa w związku z tym, że sprzedaż ze stratą nie jest zakazana na szczeblu UE;
82. zwraca uwagę na rosnącą liczbę protestów ze strony rolników i odnotowuje, że łączny wpływ umów o wolnym handlu na unijny sektor rolno-spożywczy stanowi jedną z obaw ich uczestników; ubolewa, że Komisja kontynuuje negocjacje dotyczące umów o wolnym handlu za wszelką cenę; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wszelkie praktyki antykonkurencyjne stosowane przez kraje spoza UE, które mogą zaszkodzić sektorowi rolnemu UE i rolnikom, mając na względzie różnice w normach społecznych, zdrowotnych, pracowniczych, środowiskowych i dotyczących dobrostanu zwierząt poza UE; wzywa do stosowania zasad wzajemności i zgodności w odniesieniu do produktów rolnych w trwających i przyszłych negocjacjach handlowych;
83. zauważa, że podatki to obszar należący głównie do kompetencji krajowych, zależny od działań i poglądów politycznych rządów i parlamentów, powiązany z polityką budżetową i aspiracjami politycznymi dotyczącymi finansów publicznych; z zadowoleniem przyjmuje nadzór ze strony Komisji nad egzekwowaniem zasad pomocy państwa w obszarze opodatkowania; przypomina, że selektywna podatkowa pomoc państwa może stworzyć nierówne warunki działania na rynku wewnętrznym, a agresywne planowanie podatkowe szkodzi nie tylko uczciwej konkurencji, ale także prawidłowemu funkcjonowaniu systemów socjalnych w ogóle; podkreśla znaczenie zreformowania obecnego systemu podatkowego w celu zagwarantowania, że podatki będą płacone tam, gdzie tworzona jest wartość; w związku z tym wzywa Komisję do dokonania przeglądu wytycznych w sprawie pomocy państwa w celu oceny, które fiskalne środki pomocy państwa zakłócają konkurencję;
84. zauważa z zaniepokojeniem fragmentację i zróżnicowanie, jeżeli chodzi o telekomunikację i ultraszybkie łącza internetowe, zarówno między państwami członkowskimi, jak i między obszarami wiejskimi i miejskimi w całej Europie; przypomina, że potrzebna jest zdrowa konkurencja, aby zlikwidować tę lukę;
85. zwraca uwagę na krytyczny moment dla unijnego sektora hotelarsko-gastronomicznego, który z perspektywy gospodarczej i finansowej najbardziej ucierpiał w czasie obecnego kryzysu; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje pomoc państwa skierowaną do tego sektora;
86. wzywa Komisję, aby w ramach przeglądu dyrektywy w sprawie kredytów

konsumenckich²⁵ zadbała o odpowiednią ochronę konsumentów w obszarze kredytów konsumenckich, między innymi poprzez promowanie skutecznych warunków konkurencji między podmiotami gospodarczymi, a także łatwości dostępu; w związku z tym wzywa do umożliwienia konsumentom lepszego porównywania ofert poprzez zwiększenie przejrzystości, w tym poprzez rozróżnienie kosztów bezpośrednich związanych ze spłatą kredytu od kosztów pośrednich, takich jak opłaty za usługi świadczone przez osoby trzecie i podatki, które nie podlegają zwrotowi;

87. wyraża zaniepokojenie zakupem przez państwowy koncern paliwowy jednej z wiodących grup medialnych, obejmującej 20 najważniejszych gazet regionalnych, 120 tygodników i 500 portali internetowych²⁶ w jednym z państw członkowskich; wzywa ponownie Komisję do przeprowadzenia analizy dotyczącej koncentracji własności mediów w Europie, w szczególności w kontekście zjawiska wykupu europejskich dostawców usług medialnych przez przedsiębiorstwa wielonarodowe;

o

o o

88. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, a także krajowym oraz – w stosownych przypadkach – regionalnym organom ds. konkurencji w państwach członkowskich;

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG. Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66.

²⁶ <https://www.dw.com/en/poland-state-run-oil-company-buys-leading-media-group/a-55859592>

24.2.2021

OPINIA KOMISJI RYNKU WEWNĘTRZNEGO I OCHRONY KONSUMENTÓW

dla Komisji Gospodarczej i Monetarnej

w sprawie polityki konkurencji – sprawozdanie roczne za 2020 r.
(2020/2223(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Andrus Ansip

WSKAZÓWKI

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów zwraca się do Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

Jednolity rynek

1. przypomina, że polityka konkurencji ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia jednolitego rynku dzięki wspieraniu konkurencji oraz zapewnieniu uczciwych i równych warunków działania wszystkim uczestnikom rynku, w tym mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), umożliwieniu rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, zapewnieniu konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw na poziomie globalnym oraz zagwarantowaniu konsumentom wysokiego poziomu ochrony, niższych cen, lepszej jakości i większego wyboru;
2. przypomina, że 73 % PKB Unii Europejskiej jest generowane przez usługi oraz że jednolity rynek usług jest mniej rozwinięty niż jednolity rynek towarów; uważa, że mechanizmy prawa konkurencji i regulacje *ex ante* mogą umożliwić wzmocnienie jednolitego rynku usług cyfrowych;

Ochrona konsumentów

3. podkreśla w szczególności, że polityka konkurencji i polityka konsumencka wzajemnie się uzupełniają, ponieważ ich celem jest ochrona konsumentów, zapewnienie integralności jednolitego rynku oraz stworzenie równych warunków działania dla przedsiębiorstw;
4. przypomina, że dobrobyt konsumentów i zapobieganie szkodom dla konsumentów – zarówno w internecie, jak i poza nim – muszą pozostać zasadniczymi aspektami polityki konkurencji, praktyk egzekwowania prawa i wszelkich przyszłych przepisów sektorowych, aby zapewniać coraz wyższy poziom ochrony i dobrobytu konsumentów;
5. podkreśla, że w nowym programie na rzecz konsumentów, przedstawionym przez

Komisję jako jeden z jej celów, przewidziano kontynuację walki z oszustwami konsumenckimi, nieuczciwymi praktykami marketingowymi i nadużyciami;

6. przypomina, że zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej w unijnych strategiach politycznych należy zapewniać wysoki poziom ochrony konsumentów;
7. podkreśla, że reguły konkurencji, dobrobyt konsumentów i kwestie zrównoważonego rozwoju są ze sobą ściśle powiązane oraz że nie należy lekceważyć negatywnych efektów zewnętrznych niektórych rodzajów produkcji; wzywa zatem Komisję do oceny, jak polityka konkurencji może przyczynić się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju, porozumienia klimatycznego z Paryża i Europejskiego Zielonego Ładu;

Transformacja cyfrowa

8. zwraca uwagę na zmiany, które czekają zarówno przedsiębiorstwa, jak i konsumentów w związku z transformacją cyfrową, i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja koncentruje się na modernizacji polityki konkurencji w celu odpowiedniego rozwiązania poważnych problemów i usunięcia niedoskonałości rynku w sektorze cyfrowym;
9. odnotowuje, że Komisja postanowiła nie przedstawiać wniosku dotyczącego nowego narzędzia w obszarze konkurencji, i podkreśla w tym kontekście, że obecne przepisy dotyczące kontroli łączenia przedsiębiorstw nie są dostosowane do radzenia sobie z tzw. zabójczymi przejęciami dokonywanymi przez podmioty dominujące na rynkach cyfrowych;
10. podkreśla, że polityka konkurencji odgrywa również istotną rolę w unijnej nowoczesnej polityce przemysłowej, co ma na celu zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw europejskich, a więc również poprawę ich konkurencyjności na jednolitym rynku oraz na arenie międzynarodowej;

Regulacja ex ante strażników dostępu

11. przypomina, że zapewnienie skutecznego uregulowania rynków cyfrowych należy do podstawowych obowiązków Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów; w tym kontekście zwraca uwagę na przyjęcie rozporządzenia o relacjach platforma–biznes (rozporządzenie (UE) 2019/1150¹) i zauważa, że interwencja regulacyjna *ex ante* ma na celu wyeliminowanie luk w egzekwowaniu prawa konkurencji *ex post*;
12. podkreśla znaczenie największych operatorów internetowych działających jako strażnicy dostępu w gospodarce cyfrowej, włącznie z dostępem do rynków handlu elektronicznego, oraz zwraca uwagę na zagrożenia i szanse dla swobody wyboru konsumentów i dostępu przedsiębiorstw do rynków;
13. zauważa, że spośród 10 tys. platform internetowych uczestniczących w rynku cyfrowym UE siedem największych generuje aż 69 % całkowitych dochodów sektora;
14. podkreśla, że obowiązujące reguły konkurencji nie odpowiadają w wystarczającym stopniu potrzebom funkcjonującego jednolitego rynku, w związku z czym

¹ Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 57.

z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący korygowania nieprawidłowości na rynku cyfrowym, m.in. w drodze przyjęcia wniosku dotyczącego aktu o rynkach cyfrowych; podkreśla ważną rolę regulacji *ex ante* w uzupełnianiu i wzmacnianiu egzekwowania prawa konkurencji *ex post*;

15. zauważa, że obowiązki regulacyjne powinny być proporcjonalne i w żadnym wypadku nie mogą służyć tworzeniu nieuzasadnionych barier administracyjnych, które uniemożliwiają dalsze wzmacnianie jednolitego rynku i uczciwej konkurencji;
16. zauważa, że dzięki zaproponowanym zasadom i lepszemu nadzorowi rynki charakteryzujące się dużymi platformami działającymi jako cyfrowi strażnicy dostępu nadal będą uczciwe i konkurencyjne dla innowatorów, przedsiębiorstw i nowych uczestników rynku;
17. zwraca uwagę, że skuteczne strategie wzrostu nie muszą automatycznie uruchamiać środków zaradczych, ponieważ mogą generować wzrost gospodarczy i przynosić korzyści konsumentom;
18. uważa, że uczciwi uczestnicy rynku, w tym MŚP, skorzystaliby na rygorystycznym stosowaniu reguł konkurencji; w tym kontekście zwraca się do Komisji o dalszą analizę kwestii nadużywania pozycji dominującej przez niektóre platformy internetowe, aby zapewnić uczciwą konkurencję oraz pobudzić zatrudnienie, innowacje i zrównoważony wzrost;

Dostęp do danych

19. wzywa Komisję, by zapewniła i promowała sprawiedliwy i bezpieczny dostęp do danych dla wszystkich uczestników rynku, zarówno w akcie o rynkach cyfrowych, jak i w swoich praktykach egzekwowania prawa konkurencji, z uwzględnieniem kwestii poufności i ochrony tajemnic przedsiębiorstwa, a także odpowiednich przepisów UE dotyczących ochrony danych; zauważa, że powinno to umożliwić konsumentom kontrolowanie własnych danych oraz zapewnić dodatkowe prawa w zakresie przenoszenia danych i interoperacyjności zgodnie z prawem Unii, aby filarem jednolitego rynku danych były podstawowe wartości Unii Europejskiej oraz uczciwa konkurencja; ponadto zwraca się do Komisji o uwzględnienie skutków dostępu do danych osobowych i finansowych przy ocenie siły rynkowej, ponieważ dane są źródłem znaczącej siły gospodarczej i dźwigni finansowej;

Rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych

20. zauważa, że rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych nie zostało odpowiednio dostosowane do ostatnich zmian na rynku, w szczególności do wzrostu sprzedaży online i rozwoju platform internetowych; z zadowoleniem przyjmuje niedawno rozpoczętą przez Komisję ocenę skutków i wzywa do podjęcia dalszych kroków w celu rozwiązania tej kwestii; podkreśla, że porozumienia dotyczące dystrybucji selektywnej i klauzule umowne nie powinny prowadzić do fragmentacji jednolitego rynku przez tworzenie barier dla handlu transgranicznego i dystrybucji transgranicznej; uważa, że segmentacja rynków krajowych uniemożliwia pełną i uczciwą konkurencję w Unii;
21. w związku z tym zwraca uwagę na istnienie antykonkurencyjnych skutków

utrzymujących się terytorialnych ograniczeń dostaw, których przejawem są różne praktyki, np. odmowa dostaw lub groźba zaprzestania dostaw do konkretnego dystrybutora, ograniczenie ilości towarów dostępnych do sprzedaży, niewytłumaczalne różnice w asortymencie i cenach produktów w poszczególnych państwach członkowskich lub ograniczenie wersji językowych na opakowaniach produktów; podkreśla, że terytorialne ograniczenia dostaw utrudniają rozwój jednolitego rynku i zmniejszają potencjalne korzyści tego rozwoju dla konsumentów; wzywa Komisję do zajęcia się problemem antykonkurencyjnych skutków terytorialnych ograniczeń dostaw w celu stworzenia w pełni funkcjonującego jednolitego rynku;

Rozporządzenie w sprawie blokowania geograficznego

22. odnotowuje przeprowadzony przez Komisję pierwszy krótkoterminowy przegląd rozporządzenia w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego i wzywa Komisję do dalszego aktywnego monitorowania i usuwania – dzięki podejściu prokonsumenckiemu umożliwiającemu konsumentom bezproblemowe zakupy w całej UE – nieuzasadnionego blokowania geograficznego i innych utrzymujących się ograniczeń transgranicznej sprzedaży internetowej, które wymieniono w przeglądzie; zachęca Komisję, aby rozważyła zaproponowanie odpowiednich działań następczych;

Egzekwowanie przepisów i nadzór

23. podkreśla znaczenie jasnych, przewidywalnych, zachowujących aktualność i kompleksowych ram unijnych w celu zapewnienia skutecznego egzekwowania prawa konkurencji i nadzoru nad nim na szczeblu UE, zwłaszcza w kontekście szybkiego rozwoju rynków; podkreśla, że należy poprawić przestrzeganie przepisów za pomocą skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar oraz że prawo Unii powinno być egzekwowane jednakowo we wszystkich państwach członkowskich; w związku z tym wzywa Komisję do dalszego wzmocnienia roli Sieci Europejskich Centrów Konsumenckich oraz do przeprowadzenia badania na temat tego, czy potrzebny jest unijny organ ochrony konsumentów;
24. zwraca się do Komisji o opracowanie jasnych wytycznych i najlepszych praktyk w zakresie egzekwowania przepisów, aby uniknąć niepewności prawa i arbitralnych decyzji oraz zapobiec powstawaniu luk między państwami członkowskimi pod względem nadzoru nad przestrzeganiem odpowiednich obowiązujących i przyszłych przepisów;
25. zauważa, że pomimo nałożonych kar niektóre platformy cyfrowe wielokrotnie naruszały reguły konkurencji; w związku z tym wzywa Komisję do zbadania, czy obecnie nakładane sankcje służą zakładanemu celowi;

Pomoc państwa

26. odnotowuje, że Komisja zareagowała na kryzys związany z COVID-19 przyjęciem tymczasowych ram pomocy państwa, które obejmują środki wspierające gospodarkę, i podkreśla, że środki te powinny pozostać tymczasowe;
27. wzywa Komisję do terminowego przeprowadzenia szczegółowej oceny wpływu tych ram na jednolity rynek i do zaproponowania średnio- i długoterminowych środków w celu zlikwidowania luki i wspierania przedsiębiorstw europejskich, ze szczególnym

uwzględnieniem MŚP;

28. przypomina w tym kontekście, że pomoc państwa zapewniana przedsiębiorstwom lotniczym w nadzwyczajnych okolicznościach pandemicznych pomaga chronić pracowników, ale podkreśla, że musi się to odbywać bez szkody dla praw konsumentów na jednolitym rynku;
29. przypomina, że w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku unijne zasady pomocy państwa wspierają cel polityki konkurencji, jakim jest zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich na arenie międzynarodowej;
30. uważa, że pomoc państwa w formie zastrzyków finansowych dla wybranych przedsiębiorstw może zakłócać równe warunki działania na rynku wewnętrznym i szkodzić dobrobytowi konsumentów, jeżeli nie jest w pełni zgodna z unijnymi zasadami pomocy państwa; przypomina, że cele te można też osiągnąć za pomocą innych środków;

Wymiar globalny

31. podkreśla, że w gospodarce światowej źródłem potencjalnych zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym są przedsiębiorstwa mające siedzibę poza UE, szczególnie przedsiębiorstwa korzystające z pomocy państwa lub innych dotacji; wzywa Komisję, by podjęła odpowiednie środki i wzmocniła globalną współpracę w dziedzinie konkurencji w celu zapewnienia równych warunków działania w stosunkach z państwami trzecimi, zwłaszcza w odniesieniu do pomocy państwa, oraz sprawiedliwego dostępu do rynku w każdym odnośnym sektorze, np. lotnictwa;
32. z niepokojem zauważa rosnące zainteresowanie podmiotów zewnętrznych wzmocnieniem i konsolidacją wpływów w przedsiębiorstwach europejskich w kontekście kryzysu wywołanego pandemią; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania takich tendencji, w tym zwłaszcza bezpośrednich inwestycji zagranicznych, w celu zapewnienia i zachowania integralności jednolitego rynku;
33. odnotowuje białą księgę Komisji w sprawie wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi; wyraża zaniepokojenie, że otwartość handlu UE, której podstawą są równe warunki konkurencji, jest coraz częściej kwestionowana na szczeblu globalnym; popiera wyrażony przez Komisję zamiar unikania środków odwetowych na szczeblu globalnym;

Przejrzystość

34. podkreśla potrzebę zagwarantowania uczciwej konkurencji w sektorach o zasadniczym znaczeniu dla codziennego życia obywateli, takich jak sektor żywności i zdrowia, z korzyścią dla konsumentów; wzywa Komisję do dokładnej oceny, jaki będzie zakres i skutek planowanego przez nią wyjaśnienia reguł konkurencji w strategii „od pola do stołu” dla gospodarczego funkcjonowania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych, ze szczególnym uwzględnieniem skutków dla drobnych dostawców i rolników, aby poprawić zgodność wszystkich operatorów z zasadami zrównoważonego rozwoju, zwiększyć ich konkurencyjność i tym samym umożliwić im czerpanie pełnych korzyści z jednolitego rynku;

35. wzywa Komisję do składania Parlamentowi Europejskiemu sprawozdań na temat skuteczności stosowania strukturalnych środków zaradczych w sprawach antymonopolowych związanych z unijnym prawem konkurencji oraz na temat związanych z tym wyzwań;
36. wzywa Komisję do pełnego uwzględniania zaleceń Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, włącznie z poprawą sprawozdawczości z wykonywania decyzji dotyczących egzekwowania przepisów, w celu zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności przed Parlamentem Europejskim i obywatelami;
37. zwraca się do Komisji o włączenie do sprawozdania rocznego dotyczącego polityki konkurencji podsumowań i statystyk dotyczących postępowań antymonopolowych otwartych i zamkniętych w państwach członkowskich, w tym w stosownych przypadkach zidentyfikowanych najlepszych praktyk oraz całkowitej kwoty nałożonych i zapłaconych grzywien za kartele.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	22.2.2021
Wynik głosowania końcowego	+: 41 -: 0 0: 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Andrus Ansip, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marco Campomenosi, Maria da Graça Carvalho, Krzysztof Hetman, Sven Mikser, Tsvetelina Penkova, Barbara Thaler, Edina Tóth

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

41	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi
NI	Miroslav Radačovský, Marco Zullo
PPE	Maria da Graça Carvalho, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Barbara Thaler, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Sven Mikser, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

4	0
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
THE LEFT	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	10.5.2021
Wynik głosowania końcowego	+: 46 -: 6 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Francesca Donato, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Fulvio Martusciello, Costas Mavrides, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Herbert Dorfmann, Christophe Hansen, Eugen Jurzyca, Stéphane Séjourné, Mick Wallace

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

46	+
ECR	Raffaele Fitto, Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Johan Van Oortveldt, Roberts Ziļe
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, Frances Fitzgerald, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtzos, Aušra Maldeikienė, Fulvio Martusciello, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Luis Garicano, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Dragoş Pîslaru, Stéphane Séjourné, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Sven Giegold, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtasun

6	-
ID	Gunnar Beck, France Jamet, Jörg Meuthen
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gusmão, Mick Wallace

6	0
ID	Francesca Donato, Valentino Grant, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
Renew	Engin Eroglu, Billy Kelleher

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się